

שולמית דר איננה

אמא יקרה ואהובה שלנו, אתמול כשליווייתי אותך באמבולנס בדרכך לחדר המיון, היתה לי הרגשה שהפעם, למרות אהבת החיים הגדולה שבך, לא תוכלי לצאת כמנצחת במאבק לחיים שניהלת כל חיך ובמיוחד לאחרונה.

ואכן הבשורה המר שכל כך חששנו מפניה, הגיעה. וכעת אנחנו נפרדים ממך ואת הולכת לעולם שכולו טוב, שם אבא מחכה לך.

כנערה בת 17 את בורחת מגרמניה הנאצית ומוצאת מקום מסתור בדנמרק. מתאהבת בכתב ידו של בחור בשם קורט שמגיע לידיך, ובמהרה את מתאהבת גם בבחור עצמו והופכת להיות אשתו, לא לפני חתימתו האישית של מלך דנמרק שהיתה דרושה לצורך אישור נישואיך מפאת גילך הצעיר (17).

אתם מגיעים לכפר בילו יחד עם הגרעין המייסד של מעין (1937), ומשם עוברים למרגלות זכרון יעקב ומקימים ישוב של חומה ומגדל.

דני בנך, אני, נולדתי בנובמבר 1938, הבן הראשון שנולד במעין צבי עצמה, לאחר שרחל, ראובן ויהודית נולדו עוד בכפר בילו לפני הגיע הקבוצה למעין.

הסיפור האהוב עליך היה על השוטרים (גפירים) ששימשת כמבשלת שלהם. קיבלו אותך לעבודה זו למרות שהדברים היחידים שידעת אז לבשל היו קפה וביצה קשה. מידי שלוש שעות, כשהיית צריכה להיניק אותי ליוו אותך מתחנת הרכבת לבית התינוקות שני שוטרים צמודים עם נשק בגלל המאורעות, וכעבור חצי שעה ליוו אותך חזרה לעבודה, וזה חזר על עצמו ארבע פעמים ביום.

אמא, היית אשה אמיצה. אחת ההוכחות לכך היא שלא חששת לסכן את חיך כדי לזכות ולהביא לעולם, לאחר שנים רבות וקשיים לא מעטים, את בתך הצעירה. וכשכל זה הסתיים בהצלחה הגיע לעיניך אור גדול וקראת לתינוקת שזכית בה ליאורה.

אמא, היית אשה ישרה וישירה, פשוטה בחיים וגדולה מהם. הקמת עם בעלך, אבא, האחד והיחיד שאיתו חיית 58 שנים, עד פטירתו לפני שבע שנים, משפחה לתפארת, משפחה שקמה על חורבות משפחתנו שהושמדה בכבשנים ובתאי הגאזים.

אהבנו אותך תמיד ותמיד נאהב אותך.
נוחי על משכבך בשלום ויהי זכרך ברוך.

דני דר

דברים ליד הקבר.

לליאורה ולאבא שלום רב!

בצער רב שמענו על מותה של סבתא, אמא, סב-סבתא, אחות, אלמנה וחברה, שולמית גם משפחת גרונדמן והסבתא משתתפים בצער.

לי היה בשנים האחרונות מימד נוסף בהיכרותי עם סבתא, מימד השפה. תאמינו לי, ההומור העוקצני שלה לא ידע גבולות! בעזרת המימד הזה התאפשר לי להציץ לילדות של סבתא. את חייה של סבתא ושל עוד רבים אחרים הייתי מצייר בצורה הבאה:
חייה היו מעין הליכה על קורה צרה ועדינה עם תומך באמצע. סבתא נולדה באמצע החצי הראשון של המאה והאלף הקודמים, בקצה האחד של הקורה. אז, בשנות העשרים, היו לסבתא הרבה חיים, אור וילדות עשירה. לאחר ילדות מקוצרת הגיעו שנות השלושים ואיתן אי ודאות, יאוש, פרידה, עקירה ומעבר בזק מילדות לבגרות.

בתוך זמן קצר עברו סבתא וסבא, עם מזוודה קטנה ביד מקצה אחד אל הקצה השני של הקורה. מיאוש אל תקוה.

במרוצת השנים הצליחו סבתא וסבא לבנות, להקים, ולשלוח שורשים חדשים, ככה ש"משקל החייות" גבר על המטען החשוך והכבד שנשאר באירופה, והוא ייצב אותם בקצה המואר של הקורה.

במרוצת השנים מעדו כבר חברים רבים של סבתא מהקורה, ביניהם גם סבנו האהוב. סבתא נשארה למרות הכל על הקורה, אם כי כבר די בודדה. כעת, לאחר נדודים ואי יציבות רבים, מעדה גם סבתא'לה מהקורה.

סבתא היתה תינוקת של קיץ וזה בטח לא במקרה שהיא נפטרה בחודש קיצי. היא היתה אמא של כל התינוקות, עם קצת ליצנות והרבה חביבות! וככה גם ארצה לזכור אותה.

לסיום אני רוצה לשבח ולהודות למרי שהצליחה במשימתה הבלתי אפשרית ושתמיד יצבה את סבתא מחדש.

אני גאה בכך שבזכות הטיפול המסור שלכם, סבתא לא הצטרכה לבלות בבית אבות. משתתפים, עוד פעם, באבל. מתגעגעים.

יפתח זרגינה

גרמוניה 26.6.01